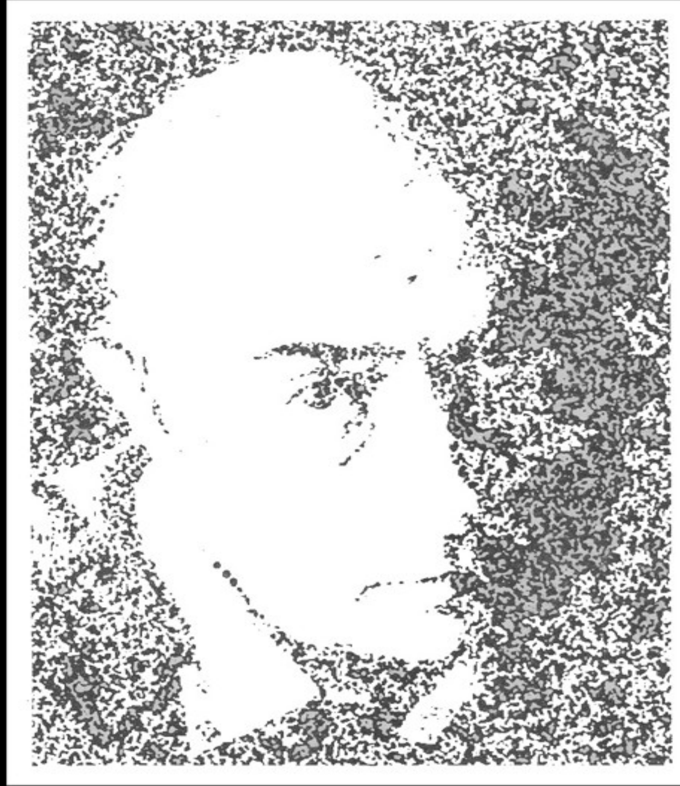
Edip Cansever

BEZİK OYNAYAN KADINLAR

şiirler

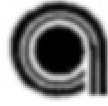

ADA YAYINLARI

Edip Cansever

Bezik Oynayan Kadınlar

ADA YAYINLARI

Edip Cansever

Bezik Oynayan Kadınlar

ADA YAYINLARI

İstiklâl Cad., 475/479, Kat: 3

Beyoğlu, İstanbul

1982

ePub düzenleme: Meritokrasi

Birinci Sürüm: Temmuz 2014

Edip Cansever

8 Ağustos 1928–28 Mayıs 1986

8 Ağustos 1928’de İstanbul'da doğdu. İstanbul Erkek Lisesi’ni bitirdi. Kapalıçarşı’da turistik eşya ve halı ticareti yapmaya başladı. 1976’dan sonra yalnızca şiirle uğraştı. Bodrum'da tatildeyken beyin kanaması geçirdi, tedavi için getirildiği İstanbul'da 28 Mayıs 1986’da yaşamını yitirdi.

İlk şiiri 1944'te İstanbul dergisinde yayınlandı. *Yücel*, *Fikirler*, *Edebiyat Dünyası*, *Kaynak* dergilerinde çıkan ilk gençlik şiirlerini "İkindi Üstü" kitabında topladı. Bu şiirlerde varlıklı, her şeye yaşama sevinciyle bakan bir gencin avarelikleri, duyguları ön plandaydı. 1951'de *Nokta* dergisini çıkardı. Bu dergi genç şairlerle ve yazarlarla tanışmasını sağladı.

İlk kitabından 7 yıl sonra yayınladığı *Dirlik Düzenlik* bu dönemin ürünüdür. Bu kitaptaki şiirlerde düşünceyi dil içinde eritmeye yönelen, özlü bir söyleyiş ve çarpıcı biçim arayan, toplumsal eleştiri için mizah aracını kullanan bir tutum görüldü.

1957'de yayınlanan *Yerçekimli Karanfil* ile kendisine özgü bir şiir evreni kurdu. İkinci Yeni akımının özgün örneklerini verdi. *Yenilik*, *Pazar Postası*, *Yeni Dergi* gibi dönemin sanat yayınlarında şiirsel canlılığı besleyen şairlerden biri oldu.

Şiirinde zamanla sevinç yerini bunalıma, toplumsal dengesizlikleri eleştirme kaygısı yerini yıkıcı bir umutsuzluğa bıraktı. "Dize işlevini yitirdi" gerekçesiyle yeni arayışlara yöneldi.

Şiirde tiyatrodan esinlenen diyaloglar kullandı. *Nerde Antigone*, *Tragedyalar*, *Çağrılmayan Yakup* bu dönemin ürünleridir. Yine de İkinci Yeni içindeki bazı şairler gibi anlamsızlığı savunmadı. Kapalı, anlaşılması güç, yine de anlamdan ayrılmayan bir şiire yöneldi. Çok farklı imgeler kullanırken bile düşünce öğesini göz ardı etmedi. Yapıtlarına tutarlı bir bütünlük kazandırdı. Şiirinde düzyazı olanaklarını kullanmaktan da çekinmedi. Yalnız şiirleriyle değil tepkileri ve yaşama biçimiyle de kendisinden söz ettirdi. Sürekli yazan, yayınlayan bir şair olarak ilgileri hep üstünde tuttu.

ŞİİR KİTAPLARI

İkindi Üstü (1947)

Dirlik Düzenlik (1954)

Yerçekimli Karanfil (1957)

Umutsuzlar Parkı (1958)

Petrol (1959)

Nerde Antigone (1961)

Tragedyalar (1964)

Çağrılmayan Yakup (1966)

Kirli Ağustos (1970)

Sonrası Kalır (1974)

Ben Ruhi Bey Nasılım (1976)

Sevda ile Sevgi (1977)

Şairin Seyir Defteri (1980)

Yeniden (1981)

Bezik Oynayan Kadınlar (1982)

İlkyaz Şikayetçileri (1984)

Oteller Kenti (1985)

HİKÂYE-ROMAN

Gül Dönüyor Avucumda (Ölümünden sonra, 1987)

Şiiri Şiirle Ölçmek: Şiir Üzerine Yazılar, Söyleşiler, Soruşturmalar. Hazırlayan: Devrim Dirlikyapan. Yapı Kredi Yayınları, 2009.

ALDIĞI ÖDÜLLER

1958 Yeditepe Şiir Armağanı: "Yerçekimli Karanfil"

1977 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü: "Ben Ruhi Bey Nasılım"

1982 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü: "Yeniden"

İçindekiler

BEZİK OYNAYAN KADINLAR

Cemal Çullu'ya

MANASTIRLI HİLMİ BEYE BİRİNCİ MEKTUP

İşte şu yağmurlar, işte şu balkon, işte ben
İşte şu begonya, işte yalnızlık
İşte su damlacıkları, alnımda, kollarımda
İşte yok oluşumdan doğan kent
Hiçbir yere taşınıyorum, kendime sızıyorum yalnız
Ben dediğim koskocaman bir oyuk
Koltuğun üstünde, aynadaki yansıda
Bir oyuk! sofada, mutfakta, yatağımda
Yaşamayı tersinden kolluyorum sanki
Yetişip öne geçiyorum sık sık. Sözgelimi
Bir iki saatte bitiveriyor bir mevsim
İyi
Bugün pazartesi mi? kapının, pencerenin durumu
Salıyı gösteriyor.

Salondaki büyük saati sattım
Saatin ölçebileceği
Herhangi bir zaman parçası yok
Gittiği yeri bilmeyen böcekler gibiyim
Bir oyuğa, oyulmuş bir yaşama
Ne gereği var ki saatin
Balkona çıkıyorum sürekli
Yollar yollar yollar katediyorum sanki böylece
Bir semtin ilk rengini alıyorum
Örneğin Ümraniye'de bir çay bahçesindeyim
Bazan
Anılardan anılara bir yol
Ve
Anılardan anılara sallanan bahçe
Hangi yaprağı koparsam son anı avucumda kalıyor
İyi.

Yeniköy'de bir kahve içer miyiz, dedim bu sabah
Bu sabah bu sabah
Oralı olmadı kimse —pazartesi miydi—
Oyuğumdan çıkmıştım tam, begonyamsa güller içinde
Nasıl?
Güllerse güller içinde yani
Ve balkon demirinde bir martı. Dedim ki
Deniz şuralarda bir yerde olmalı
Çıt yok evin içinde
Deniz şuralarda bir yerde olmalı
Çıt yok
Sanki dünyadaki bütün çay ocakları kapalı
Ve göklerden tepelere inen bir sokak
Ya da bir akarsuyum ben
Denizse
Şuralarda..
Yok önemi bir iki gün kaldı —martı—
Balkonda
Deniz de öldü sonra, martı da
İyi iyi.

Suyu tutmak gibi bir şeydi hepsi
Günler —seni anımsadığım zaman—
Birden Kurtuluş'tan Taksim'e giden bir tramvay görüntüsü
Mavi bir elektirik çakımı tellerde
Sanki kar yağıyor da sürekli, Tepebaşı'ndayız
Karlar gıcırdıyor ayaklarının altında
Besbelli Gümüşsuyu'ndayız, Rus lokantasındayız
—Ne tuhaf, biz her zaman her yerdeyiz ikimiz—
Şarap içmişiz, üşüyoruz
Dışarda dünya silinmiş
İkimiz ikimiz ikimiz
Böyle birkaç defa ikimiz
Sonra ki bir fotoğrafa dönüşüyor her şey
Nasılsa
Sarı emmiş, mordan çekinmiş, kahverengi bir fotoğrafa
Sahi, kalınca bir şeyler giyinmeliyim ben
Üşümüyorum da
Bende herkes var, diyen bir kızın titrek
Sesleri dökülüyor kucağıma
Dudaklarım kan mavisi bugün.

Biz burda iyiyiz, biz burda çok iyiyiz
Biz burda kırk yaşındayız hepimiz
Dördümüz bir kişiyiz de ondan
İçimizden biri uyuyor olsa, falan filan
Onu bekliyoruz bir kişi olmak için
Evet evet, yanılmıyorum ben
Bir iki kişi kaldığımız zaman yanılabilirim
Doğrusu ya
Yanılmak her şeyi yeniden görmek gibi bir şey oluyor
Duvardaki vitray, begonya
Begonya, vitray
Kurtuluşla Asmalımescit birbirine geçiyor
Bir tramvayın durmasıyla durmaması arasındaki ayrım
Karanfil kokuyorsa biraz
Yeni koparılmış bir demet karanfilim ben
Saçlarını soğuk ve uzun.

Ne diyordum? yağmurlar, evet
Üşümüyorum ürperiyorum sadece
Biçimini zorlayan bir kedi gibi
Dur biraz
Kapı çalındı, hayır, telefon
Telefon kapı telefon
İkisi birden mi yoksa
Yoksa
Ne telefon ne kapı
Bir şimşek sesi hiç olmazsa
O da değil
Ses filan duymadım ki ben
Yuvarlandıkça büyüyen
Bir kartopunun yumuşak sesi mi? belki
İki sesi taşıyan bir ses
Neden olmasın
Biraz önceki gibi
Üstümden biri kalkmıştı —yok canını—
Öyle değil, bir gölgeydi hepsi hepsi
Yer değiştiren gezgin bir gölge
Bahçedeki ceviz ağacından
İçeri sürüklenen.

MANASTIRLI HİLMİ BEYE İKİNCİ MEKTUP

Susmanın su kenarındayız bugün
Ne kadar sevgiyle konuşsak —konuşuyoruz da—
Korkuyoruz gözgöze gelince Hilmi Bey
Korkuyoruz
Sanki gözler rakiptir de birbirine —öyle değil mi—
Ve bir yokuştan iner gibi oluyoruz
Bir yokuştan bir yokuşa sürekli
— Nereye?
— Bilmem ki
Ellerimizde alkol sesleri, saçlarımızda
Alkol sesleri
Dağlarımızda, içdenizlerimizde
Ve günler günlerin içinde öyle yavaş ki

Yerine saplanıyor bir sürahi
Pencereler şaşkın
Perdeler bir uzak yol kadar uzun
Ve balkon
Kendi dudaklarında şimdi
Donmuş bir tavus kuşu
Bir tavus kuşu yontusu belki
Ne tuhaf
Demin de aşağıdan bir bando geçti
Sormak isterdim sana
Bir bando şefinin hüznü nedir Hilmi Bey
Bir bando şefinin uykusu
Nasıl bir uykudur ki Hilmi Bey
Ne kötü
Elimde bir çiçekle yaz geçti.

Ve bugün
Çepçevre oturduk masanın başına gene
Bezik oynadık Hilmi Bey —her gün oynuyoruz ya—
Giysisiz, sadece kombinezonlarımızla —öyle işte—
Oda çok sıcaktı —lal renkli çini soba—
Seniha korse takıyor, yahudi matmazel
Nerdeyse çıplaktı —terliyor terliyor terliyor—
Ve Cemal bir köşeden bize bakıyordu
Bakmıyor gibi bakıyordu
Durmuyor gibi duruyordu da
Benim anlamadığım işte bu
Dün dudağını kesti çarşıda
Kırmızı bir balıkla oynuyordu
Öptü bir ara balığı —neden—
Öperken dudağını kesti
Balık da kırmızıydı, kan da
Ve balık yüzerekten geçti —gördüm iyice—
Dudaklarından
Durdu Cemal gibi biraz ötede

Durmuyor gibi durdu
Ağlamadı, hiçbir şey söylemedi
Bu çocuk anlaşılmayanın ta kendisi
Yalnızca sordu, bu yüzden sana soruyorum ben de
Melekler dişi midir Hilmi Bey
Dişidir diye tutturdu
Yani ben..
Öyleyse neyim
Elimde bir yapma çiçekle.
Adım Cemile ya, çok seviyorum adımı ben
Çocukluğudur insanın adı
Cemal şimdilik Cemal'dir —evet, öyledir—
Benimkisi bir anımsama —Cemile—
Cemal - Cemile: yeni fışkırmış bir marulun sesi
Ezilmiş iki vişne
Ve akşam
Akşam ki sallanacak hamağını buldu
Buluyor

Sular menekşelendi Hilmi Bey
Karpuz lambanın altında
Yorgunum biraz —bütün gün içtim—
Hepimiz içtik
Cemal odasından çıkmadı hiç
Tangolar çaldık üstüste
Eski tangolar —bin dokuz yüz on beşlerde ne vardı
Ben pencereden bakarken
Kimseler ölmemişti
Ölüm diye bir şey yoktu ki Hilmi Bey
Var mıydı?—
Yüzümden bir şeyler aktı aktı
İçim de menekşelendi Hilmi Bey
Gökyüzü gibi bir şey bu çocukluk
Hiçbir yere gitmiyor.

Nedense odasına kapandıkça Cemal
Soyundukça soyunuyor yahudi matmazel
Hırslı bir dişi gibi
Ester, diyorum, Ester
Gülümsüyor hafifçe
Bir başka gülümsemeyi karşılar gibi
Öpüşürken gördün mü sen iki öpüşmeyi
Hilmi Bey
Tam öyle
Hızla giyiniyor sonra, dışarı çıkıyor
Üç kişi kalıyoruz birden
Yeni ısırılmış bir elma gibi kalıyoruz
Parlıyor yeşil tarafımız kendi aydınlığında
İçimde bir soğukluk
Dışımda bir begonya.

Karanlık iyice dışarısı
Rakımızı bitirdik —üçümüz—
Cemal odasından çıkmıyor
Birazdan Ester de gelecek
Koltuğa çökecek, bir sigara yakacak
Gene bir haç gibi olacağız dördümüz
Bir evin içinde kocaman bir haç
Kutsal değil, kirli
Coşkulu değil, kırık dökük
Sevinçle çekeceğiz onu kendimize.

MANASTIRLI HİLMİ BEYE ÜÇÜNCÜ MEKTUP

Yaşamaya yerleşiyor Seniha
Kendi yaşamına
—Güvercinsiz bir avlu mu? olabilir
Sırları dökülmüş bir ayna?—
Oysa çok geçti
Yıllar yıllar yıllar
Her geçen yıl elinde sanki
Yıprak, filizi yıllar
'Şey' sözcüğü gibi bağıntısız
Ağaççileği gibi durduğu yerde bir ezinti
Piyano tuşları —tek tek bakıldığında—
Çarçabuk bir göz atıldığında aynntısız —beyaz—
Yıllar
Seniha
Gözlerinin altı uzun menekşe.

Dün korkuttu beni —bazan oluyor—
Kocası İzmir'de yaşıyor, Karşıyaka'da
Sahici bir ayrılığın dikişini dikiyor Seniha
Mavi mavi
Usul usul yani
Kocası —ben sevmedim hiçbir zaman—
İkizini bulmuş diyorlar. Seniha aldırmıyor pek ,
Aldırmıyor da
Pudralar, kremler tiksindiriyor onu
Bu yüzden Bohemya kaseyi kırdı dün sabah
Saçlarını kesecek oldu
Sonra da sustu sustu sustu
Akşama dek
Hüzünler acılaşıyor Hilmi Bey
Geceler katı ve parlak
— Ansızın yere düşen
Laciverdi bir kestane sesi—
Acılar da acılaşıyor gittikçe
Sanki
Bir azarlanmayla ölümünü düşünen çocuklar gibi

Ödünç alıyorum seni bazen
Çoğu kez geceleri
Niye almayayım —kaç güz geçti—
Islak kaputun gibi kokardı güzler
Seni sevdiğimi unutmuşum Hilmi Bey
Seni de unutmak istiyorum artık
Unutmak! ama nasıl
Sözgelimi çok hızlı oynuyorum beziği
İçkiyi çabuk çabuk içiyorum
Her şey bir hıza dönüşüyor —çoğu zaman-
Odamı giyiniyorum
Odamı soyunuyorum
Yerlerini değiştiriyorum eşyaların
Dışarı çıksam, bir tramvaya binsem
Bir durak ötede hemen iniyorum

Boynumdaki annemden kalma kolye
—Pembe bir buğu, uçup gidiyor—
Bazan koparıyorum, yeniden diziyorum
Gökyüzünde kalın sırça ben
Dünyaya tutuyorum kendimi, bakılıyorum
Nedense hep böyle sanıyorum
'Nerdesin, akşam oldu'
Biraz anımsıyorum
Sen bahçe kapısından girerken
Bir kendim gibi caddelerdeyim
Zamanın minesi soldu Hilmi Bey
Demeye getiriyorum.

Geçenlerde Nisuaz'a gittim
Cemal'e birlikte
Hasır koltuklara oturduk
Dışarda kar serpeliyordu, iki elma, külde pişirilmiş
Giderek küçülüyordu —gözleri Cemal'in—
Kahveyle konyak içtim
Cemal tarçın içti, konuştu biraz
Herkes bana bakıyor, herkes bana bakıyor, herkes
Bana bakıyor —bana öyle geliyor—
Bacaklarım —işte!— güzeldir çok
Aralık kapıdan kış kokusu doldu içeriye
Ürperdim —işte!— omuzlarım da güzeldir
Ama ben
Kaçarak yaklaşıyorum her görünmeye
Uzaktan uzağa gözgözeyim
Uzaktan uzağa öpüşüyorum
Uzaklarda biriyle sevişiyorum
Erkeğe benzer yalnız bir dişiyim ben

Evet evet öyleyim
Hiç değilse öyle olmalıyım
Her neyse..
Az sonra Muhassen geldi —tanımazsın-
Kurtuluş'ta, aynı caddede oturuyoruz
Sevişmenin gölgesi gibidir yalnızken
Düşünmenin dişisi
Evini işletiyor —bana ne bundan—
Konyak içiyor o da
Sonra bir konyak daha
Kıpkırmızı gülüyor —gülsün, iyi—
Bütün gövdesiyle gülüyor
Bende gülüyorum
Vitrinlerdeki kesme bardaklar
Şarap şişeleri, bir gemi resmi
Gülüyor durmadan hepsi

Karşıda bir ev, kırk odalı sanki
Her odada bir boy aynası
Her boy aynasında
Beyoğlu'nun bir parçası
Durmaksızın gülüyor
Yağan kar hemen eriyor yere düşer düşmez
Gülmüyor, gülümsüyor
Makyajını tazeliyor Muhassen
Kalkıp gidiyor
Acının kış ayları, diyor birdenbire Cemal
İçine çekilip de soğuktan
Oyuncağını orda bulamayan
Bir çocuk gibi
—Evet, hiç çocuk olmadı Cemal
Olmayacak da—
Kalkacağız birazdan
Acının kış ayları
Ne yapsam belirsizim.

Eve dönüyoruz —soldu minesi zamanın—
Bugün de bir şey yaptık
Tam kapıdan gireceğiz
Uzakta bir laterna sesi
Bir kadın ağlaması
Pencereden sarkıtılmış bir sepet
Sepette bir karnıbahar patlaması
Sarı elmalar
İçeri giriyoruz
Bu kapı hiç değişmez mi, diyor Cemal
Bu kapı
Ve her şey.

CEMALİN İÇ KONUŞMALARI - I

Bir şeyler çiziyorum buğulu cama —ben—
Cemal'in ıslak sesi
Kayıp gidiyor buğulu camda
—Bir sabah yağmurunun en küçük tanımıysa
Şu benim sesim—
Çizip çizip siliyorum sesimi
Birden odayla dışarısı birleşiyor
Ve birleşir birleşmez
Çıkarıp cebinden büyük aynasını gök
Bir istasyonda yolcularını bekleyen
İnsanlar gibi hafifçe gülümsüyor
Bana
Elimi sallıyorum içimden
Buruk içimden
Belli belirsiz.

Yaşlı bir çocuğum ben, çocukların en yaşlısı
Ağzımda sakız tatlısının hiç eksilmeyen tadı
Sevilince kendimi tadıyorum bir de
Kendime dönüşüyorum
—Ah içimin derin rengi
Yoğun kokusu—
Biraz önceydi
Yalova'da bir oteldeyiz
Çok büyük bir oteldeyiz —hepimiz—
Çiçekler var —çok büyük— ağaçlar gibi
Kırmızılar uzun, uçsuz bucaksız
Sonra bir vapurun bayrağı
Görmüştüm
Annemin yakut yüzüğü
Görmüştüm
Ben herkesin oğluydum o zamanlar
Kalabalıktık.

Elimi buğulu camdan çektim
Saçlarım doldu yüzüme
Saçlarım neden böyle uzun —kimbilir—
Sevmiyorum hiç
Yalnız yapıyor beni
Hem niye
Herkesin özlemi benim özlemim değil ki
Az konuşuyorum bu yüzden
Tenhalarda duruyorum
Sanki yaşamım benim
Önce bir susuzluk vakti
—Suyu musluktan içiyorum sık sık
Kimseye göstermeden
Böylece
Hiç mi hiç bitmiyor içmem—

Nisanın ıslak sesi
—Kocaman bir gül haziran—
Gelip gelip vuruyor
Uzaktan bakıyorum
Kış aylarına bakar gibi
Kirli
Çift kollu bir lambaya benziyorlar
Seniha teyzemle annem
Bezik oynuyorlar gene
Masada rakı sürahisi —dilim dilim ve renkli—
Tabakta solgun meyvalar
—Sanki kimse birbirine bir şey demedi—
Ve
Suyu çekilmiş portakallar portakallar
—Ne? ne zaman? şimdi unuttum
Büyükannemin ölüm saati—
Ester vazoya çiçekler yerleştiriyor
Pembe sesiyle
—Baharı yerleştiren bir tanrının elleri—
Kokusunu duyuyorum uzaktan
Hayır, kokusunu düşünüyorum
Benim olmayan kokular..

İnsan kendi kokusunu bilir mi
Bilmem
Bilemez
Ama annem Ester'in
Ester'se annemin kokusunu biliyordur
Sanırım bazı kokular da duyulmaz, görülür
Ben gördüm
İşte şu karşıki bahçenin kokusu
Toprakla güneş karışımı bir koku
Ben gördüm
Büyükannemin ölüm kokusu
Gördüm ben
Sonra annemi bir kokuda gördüm iyice
Seniha teyzemi de
Çok ağır bir kokudan gelmiş oluyor teyzem
Muhassen'den döndüğü zaman
O evden
İşaret parmağına benziyor bazı kokular
Gösteriyor gösteriyor gösteriyor

Demin yanından geçtim
Bugün başka türlü kokuyor Ester
Dudağımı kanatan balık gibi değil
Baharda kar yağar mı, öyle kokuyor
Kapısını ilk kez açıp da
İçeri giriliveren
Yeni bir ev gibi kokuyor
Bin türlü kokuyor bugün Ester.
    (Çok geniş bir çayırda yürüyorum yürüyorum
    Ezilen otlar gibiyim
    Ezilen otlar gibiyim ayaklarımın altında
    Kendi ayaklarımın
    Nedense
    Bu böyle hoşuma gidiyor.)

CEMALİN İÇ KONUŞMALARI - II

Odamın penceresi yok —daha iyi—
Kendime bakıyorum ben de
Kendimden sarkmış kollarıma
Kendimden damıtılmış gözlerime
—Bakmıyorum, duyuyorum onları sadece—
Böylesi iyi, çok iyi
Kapıyı kilitledin —kapımı—
Salonda gürültüler, ut sesleri

Muhibbe gelmiş olacak Burgaz'dan
Birkaç kere gördüm
Şişmandı çok, beyazdı
Saçları mavi gibiydi —öyleydi—
Maviler saçları gibiydi
Açık denizlere benzerdi
Ve yüzü
İbrişimlerle dolu
Gizemli bir dikiş kutusuydu sanki
Geçen yaz denize girdiğim günler..
Anımsıyorum
Ne vardı ortalıkta maviden başka
Sadece bir martı —o da maviyle beslenen—
Gördün mü demiştim kendi kendime
Mavilik de çocukluk gibi
Unutulmayacak hiç.

Evet, Muhibbe
Parası bitince gelir bize
Bir iki gün kalır gider
Sabahtan akşama ut sesleri
Rakı sofraları
Yüzünde, göğsünde, ellerinde
Dışa kaymış ibrişimler
Ek: bir fayton sesinin sessizliği de
Ölümü anımsatan bana
Ölmüştü —büyükannemdi—
Ölü yıkayıcılarını görmüştüm ilk defa
Dudakları yemyeşil biri
—Karıştırıyor muyum yoksa
Bir sirk afişindeki adamla—
Seslenmişti, anımsıyorum
Hiç değilse pedikürlerini silin!
Sonbahardı.

Odamın penceresi yok —iyi ki yok—
Konuşuyorum kendimle
Cemal! herhangi bir mevsim anımsar mısın
Yaz aylarının dışına kaymış
Biraz
İçinde sevgilerin soluk aldığı
Anımsar mısın
Ve yazlar yuvarlak mıdır Cemal
Oval mıdır
Çizgi çizgi midir yoksa
Herkes bir yerlere gider
Bir yerlerden gelir de ondan mı
Gelinciklerle tuzlu suyun sevişmesi miydi
Ne dedin
Sen öyle bir yere gittin de ondan
Geçen yaz
Sürdün dudaklarına gelincikleri, sürdün sürdün
İri bir ruj lekesine benzetinceye kadar
Sonra da öptün kendini, öptün öptün
Orası neresiydi, unuttun şimdi
Adsızlığa çok yakışan bir yerdi.

Akşamüstlerinin bir çıtırdısı vardı Cemal
Var mıydı
Belli belirsiz —anımsar mısın—
Bir atlıkarınca gibi dönüyordu deniz
Gündoğusundan günbatımına
Aynaya baktındı durup dururken
Oteldeki büyük aynaya
Gözbebeklerin kırmızıydı —bir an—
Dönüyorlardı boyuna
Çıkarıp attındı onları
Denize attındı, anımsa
Bir çift balık olup geri döndüler
Ruhundaki külleri yaktılardı.

Ut sesleri kesildi, iyi
Uzaklarda bir fıstık çamı yarıldı ortasından
Bir kuş ölüsü düştü —sanki—
Bölündü sesler de
Bir faytonun sessizliği de bölündü
Dudaklarını açtın kapadın
Çekilmiş ağlardaki balıklar gibi
Birden gelinciklerle doldu dünyan.
İnsan iki kişi olmalı, değil mi
En azından iki kişi
Sen yalnızsın
Yalnızlığın her zamanki ikindisi.
    (Yürüyorum yürüyorum otlarımın üstünde
    Ezile ezile ben
    Bir şeyi ilk defa duymanın belirsizliğim
    Yavaşça ataraktan üstümden.)

CEMALİN İÇ KONUŞMALARI - III

Ben mi konuşuyorum —Cemal mi—
Tanrının taşları mı konuşan
Birbirine geçmiş sımsıkı
Yollar boyunca uzayan uzayan.
Kurtuluş'tan çok uzaklardayım
Birbirimizden çok uzaklardayız
Çok yakınız birbirimize —tekdüze günler-
Ester parmaklarını geçirmiş kalbine
Yeşim taşlı iğnesini yoklar gibi
—Sıkıştırılmış bir sandviç sesi—
Sürekli anneme bakıyor
Annemse bir elinde rakı kadehi
Ötekinde kâğıtlar
Oyun kâğıtları
Teyzeme bakıyor sürekli
Teyzemse yaratılmakta olan bir anıya benziyor
Bakışları anlamsız
Gölgeli

Kendine bakıyor olmalı
Ne tuhaf, herkes bir yerlere bakıyor
Hiç kımıldamadan
Bir ışık parçası düşüyor annemin yüzüne
Arada kovmak için elini sallıyor yalnız
—Dalgınlık, başka değil—
Neyi bitiriyoruz, neyi başlatıyoruz
Neyi bekliyoruz, bilmem ki
Kapı mı çalınıyor ne —gidip açıyorum—
Kimse yok
Peki
Nasıl karşılanır yok olan bir şey
Karşılıyorum
Birlikte salona geçiyoruz.

Oturuyoruz karşı karşıya
Yok olan şeyle ikimiz
Sarı koltuğa çöküyor o —her şey sarı zaten—
Ben kahverengi koltuğa oturuyorum —her şey kahverengi—
Kimse görmüyor bizi
Göremezler ki
Uçup uçup konuyoruz yerlerimize
Bir konfeti demetinden kopmuş gibi
Düşlerimizden .saçılmış gibi
İyi eğleniyoruz yok olan şeyle ikimiz
Sigarasını yakıyor o
İyi, yaksın
Bardağına cin koyuyorum
Ağır ağır içiyor
Her şeyin tersini taşıyor yüzü —sanki—
Ve taşırıyor
—Bir şair de olabilir, bir ermiş de—
Yürüyor pencereye doğru
Geri dönüyor
Birden

Çaydanlıktan ayaklarıma dökülen
Kaynar suyun acısını geri getiriyorum
Ve öperken dudağımı kanatan balığı
Ve hemen unutuyorum
Ben unutur unutmaz
Gümüşle altın karışımı bir tramvay geçiyor caddeden
Pırlanta kolyeler açıyor ağaçlarda
Şehrayinler dönüyor katlarında beynimin
Işıklar ışıklar içinde atlıkarıncalar
Anlıyorum
Gezintiye çıkmış mutluluk o
O, yok olan şey
Büyüyünce bulacak
Büyüyünce sevecek beni

Yeniden çalınıyor kapının zili
Açıyorum
Sık sık çalıyor
Açıyorum açıyorum
Bembeyaz bir alan oluyor mutluluk
Bembeyaz bir kalabalık
Gittikçe uzaklaşıyor annemle teyzem
İki tek nokta gibi
Kalıncaya dek.
Bağırıyorum bağırıyorum
Beyaz çimenler, beyaz çimenler!
Yok oluyor düş
Yok oluyor sanrı.
İkaros'um ben
Kimse artık beni görmüyor.

MANASTIRLI HİLMİ BEYE DÖRDÜNCÜ MEKTUP

Yıllar geçmedi, yıllar eskidi
Dokunduğum yerde kalıyorum
Yaşlı bir kelebek gibi.
Yeni bir renk buldum bugün, suyun atkısı rengi
Oyuğumdan çıktım
Çıkmamı duydum
Bir süre yürüdüm yürüdüm
Hiç kimsenin ağzını dayayıp da
Suyunu içmediği bir çeşme gibi durdum
Durdum ki
Önce bir elektrik mavisi çöktü içime
Sanki bir suya anlatıldım da bilinemedim
Ben
Benzersiz bir geyiği okşar gibi
Sevgisizliği okşayıp geçtim
Yol boyunca insanların
Uzak yakınlığını
Okşayıp geçtim
Sinema girişlerindeki fotoğraflara baktım —bir süre—
Çürük elma kokulu bir sokağa girdim
Küçük bir alana çıktım
Cemal'i okuldan aldım
Sonra..

Kestiydim saçlarını çoktan
Gözleri bir çift medüza şimdi
Cemal'in
Kurtuluş'ta unutulmuş bir bahçe için
Bahane Cemal
Kollan iğreti, kısa
Kır yollan gibi tekdüze bir anlatım yürüyüşünde
Anlamsız
Ve yanyana gelince beton yapılarla
Hep aynı soğuk ve yapışkan hüzün
Yedeğine alıyor ikisini de
Oysa pencerelerden sarkan ışıklar bile
Herbiri başka başka
Acılar başka başka
Her günkü sözler, her günkü konuşmalar
Aynı plaklarda aynı şarkılar
Tutmuyor hiç birbirini
Ve
Mutluluk
Bir kibrit çöpü ne kadarcık yanarsa.

Eski bir lokantadayız Hilmi Bey
Beyoğlu'nda, arka sokaklarda
Karşıdaki vitrinde
Yeni cilalanmış bir tabut
Bu garip gün sonundan sanki
Pespembe üç haç eklenmiş ağzına
Cemal'in
Sadece pasta yiyor şimdilik
Duvardaki denizkızına bakıyor ara sıra
Bir düğmesi kopuk ceketinin
Tırnakları tertemiz
Gömleği buruşuk —biraz—
Bazı belirtiler bazı belirtilerle buluşunca
Sözleşiyor kafasında insanın:
Bu çocuk beni hiç sevmedi
Sevmeyecek.

Kim kimi sevdi? kim kimle yaşıyor ki?
Bezik oynuyoruz, rakı içiyoruz
Ve konuşmuyoruz gerekmedikçe
Arada mektup yazıyorum sana
Ah, olmayan sana. Hiç olmadın ki
Bunu kendime, Cemile'ye söylüyoruz.
Bitti yalnızlıklar, bir büyük yalnızlık var artık
İki kaktüs gibiyiz Cemalle ben
Kendi çöllerimizden koparılmış.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN /I

Gözlerimden uçtum —bırakıp eski gövdemi—
Aynanın önünde durdum
—Kenarları saydam yapraklı aynanın—
Omuzları açık giysimi giydim —siyah—
Topaz kolyemi taktım
Göğsümün ortasına bir gül yerleştirdim
Acı, apacı bir gül
Dışarı çıktım

Muhassen'e uğradım —çağırdı demin—
Firuze ve turuncu deniz kabuğu alaşımı Muhassen'e
Yedi lamba, yedi güvercin saçlarında
Ve eşyalarında bir başkalık: 'çabuk-güzel'
Her şey 'acele-sıcak', 'acele-yerli yerinde'
Her şey, ama her şey
Bir düğün öncesi gibi
Uzun bir deniz yolculuğu sonrası
Bir yerden bir yere taşınma
Yitirilmiş duygulara bir göz atma yaklaşımı belki
Rüyamda da görmüştüm dün gece
Yedi gelin, yedi güveyi
Serpantinler, konfetiler içinde
Ağzımda bir sakız çiğneme kımıltısı
Şuramda duymadığım bir duyma
Bir elimi kalçama koyuyorum
Kimim ben?

Seniha!
Çağırmadım ki 'kendimi
Sordum, o kadar
Ben kendimi kendime sunuyorum, o kadar
Bu işe çok uygunum, o kadar
Toprağına karışmış bir çiftçi gibi
Bir gün: yüzü olmayan bir erkek
Bir gün: yanmış süt kokulu bir oğlan
Gözkapaklarımı indiriyorum
Lacivert bir jaluziyi indirir gibi
Kendimi kendime sunuyorum —ben Seniha—
Bunu hep böyle yapıyorum.

Bugün de böyle yaptım
Önce bir sigara yaktım, usul usul giyindim
Bluzumdaki bir iki kırışığı çektim düzelttim
Perdeleri açtım
Pencereyi de açtım —açık bıraktım—
Merdivenleri indim —çok yavaş indim—
Kimseye rastlamadım
Dışarı çıktım: işte ilkbahar!
Yürüdüm yürüdüm
Ben ki herkesin bilmediği
Birtakım şeyler yapan biriydim
Böylece çok göründüm
Nedense öyle sandım
Yüzler silindi, olmayan yüzler
Sis, duman, pus gibi yüzler
İnce bir çubukla sigarasını içen Muhassen
Yitti, yitiverdi hepsi
Fırlattım göğsümdeki gülü havaya
Pembe pembe bakındı boşluk
Selamladı beni
Hayır, mutsuzum.

Evet mutluyum
Bir mutluluk yokmu her çelişkide
—Var! Varsa niçin? —
Yedi lamba bir arada
Bir arada yedi güvercin
Muhassen
Bir anlamda ‘çabuk-güzel’
Bir bakıma ‘çabuk-çirkin’
Anlıyorum
Ben sadece armesıyım o katedralin
Dünya ise çalmaya hazır
Koskocaman bir org gibidir
Ama çalmadan
Katedralin avlusuna düşüp
Düşüp de parçalanan
Bir org gibi..
—Sevişmek!
Kimse kimsenin olmasın—

Ah bu nisan yağmurları
Hüznünü kaybetmiş çocuklar gibi şaşkın
Yağıp bitiyor
Bitsin
Çok tenha bir kahvedeyim
—Ah, aşkların çocuk bahçesi
Neden ömrün çok kısa—
Neden buruk bir özlemdir anılar
Ve özlem olarak kalacaktır da
Hayır!
Seniha!
Evet, çağırıyorum seni
Şimdiye ve sonraya
Bir başka yanıt:
Yok o da.
Sadece bir özlemim ben.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN /II

Bir ruh mu bu kadın —Cemile—
Nereye değdirsem ellerimi
Masaya, perdeye, konsola
Onunkine değmiş oluyor biraz
İnatla çekiyorum. Ellerimi çoğu kez
Gizlemem bundan.
Tren istasyonlarına gidiyor —nedense—
Bir başına oturuyor parklarda
—Cemalle bazan—
En çok da akşamüstleri
Bilmem ki bu gizemli saatlerde ne buluyor
Dolaştığı yerleri mi süslüyor
Doğayla, kentle süsleniyor mu yoksa
Birini mi bekliyor —kimbilir—
Kendiyle değil, sadece duruşuyla
—Vakitsiz çiçek açmış bir nar ağacı
Bulanık günün içinde—

Ve ağır ağır, bir ibre gibi
Tam kendine dönüyor ki
Eve koşuyor acele
Odasına kapanıyor
Yazıyor yazıyor yazıyor
Kitliyor çekmecesine yazdıklarını
Telaşla çıkıyor odasından
Cemile, diyorum, derdemez
Yüzüme bakmadan rakısını dolduruyor
Ester'se bir ucunda salonun
Bakıyor bakıyor bakıyor bize
Cemile'ye
O kadar bakıyor,ki
Sanki yazdıklarını okuyor
Saat on yedilerde böyle oluyor.

Masa ortüsündeki kırmızı lekeyi
Yıllardır silemedim
—Şarap lekesi? belki
Değişti rengi artık—
Anımsıyorum
Kimin vurduğunu o tavşanı
Bembeyaz bir kayanın dibinde
Ve bembeyaz bulutlar vardı gökte
        (Ölen her canlının son sesi
        Bir yaşam dolusu sesten
        Daha çok akılda kalıyor)
İşte bu onun sesi
Elinde bir tüfek, utkuyla bağırıyor
İzmir'de, Karşıyaka'da
Saat on yedilerde
Olursa bir de böyle oluyor.

Fransız okulunda bir öğle sonrası
Bütün yüzlerde bir öğle sonrası
Şiirler okuyorum Rimbaud'dan
«Bir akşam kucağıma oturttum güzelliği
Acı buldum onu, sövüp saydım.»
Anımsayamıyorum gerisini
—Kaç yıl mı geçti?—
Elimi tutmuştu o oğlan
Gözleri griyle karışık mavi
Yüzünde güneşle parlayan çiller
—Kaç yıl mı geçti?—
Gelip çatlıydı o düğün günü
Pera-Palas'ta bir akşam
Akşamın en ince köşeleri
Kimler yoktu ki —o zamanlar çok kalabalıktık—
Bir fotoğrafta tam on yedi kişi
Fotoğraflar..

(Yaslamış bir ağaca omuzunu
Ben
Birlikte bir gülü tutuyoruz
Onunla ben
Bir vapur güvertesinde, denize bakıyor
Ben
Bir otel kapısındayım, izmir'de
Ben.)

Zamanlar geçtikçe neden
Mutluluk mahzunluk oluyor fotoğraflarda
Acaba
Keder mi, acı mı, hüzün mü dünyanın rengi
Mahzunluk mu yoksa yaşam
Ve doğruyu söyleyen yalnız
O mu, Rilke mi
Ölümünü içinde taşıyan.

Aşk mı yok ettiydi kocamı
—Ah, aşkların çocuk bahçesi
Neden ömrün çok kısa—
Oysa
Başlamak ne kadar güçtür, ne kadar incelikli
Sürdürmek, sadece sürdürmek
Öylesine kolay:
Hiçbir şey olmamış gibi
Kalp atışları, saat zembereği
Yıllar yıllar yıllar
Çözülmemiş bir bıkıntıyla birlikte
Kalıcı bir gülümseme yapıp da sevgisizliği..
Ek: bugün pazartesi, belki de pazartesi.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN /III

'Evler'den birindeyim, dışarda kar yağıyor
Üstüme kar yağıyor. Kalbimin
Atışlarında eriyor kar
Üşümüyorum, üşümek elimde değil
Hiçbir şey elimde değil
Sevmek istiyorum, sevemiyorum
Çarpıyor birbirine kalbimin kapıları
Gülmek istiyorum, gülemiyorum
Öne geçiyor acılarımın çizgileri
Vermek istiyorum, veremiyorum
Geri çekiyor beni tenimin güçlü dokusu
Konuşmak istiyorum, konuşamıyorum
Kapanıyor büsbütün dudaklarım
—Demiştim, pembe bir çizgi olsun
Düğün çağrımızda o gün—

'Evler'den birindeyim, dışarda kar yağıyor
Aynada kar yağıyor parıltılarla
Abajuru yakıyorum: sarı kar
—Üç parmakla bira bardağını
Hafifçe tutan elim—
Dudağımı boyuyorum: pembe kar
Cemal'i düşünüyorum: acı kar
Ester'i düşünüyorum: kar duruyor
Cemile?
Kar yağmadı sanki. Kar
Duygulara göre bir yağıp bir duruyor
—Demiştim o gün, o gece
Ve sonraları
Kan karda kaldı—

Kurtuluş’ta kar yağıyor—ne zaman yağsa—
Şöyle bir koltuğa çökerdim eskiden
Bacak bacak üstüne atardım
Hemen bir sigara yakmak gelirdi içimden
    (Oysa şimdi yataktan yere değen bacaklarımın
    buruşuk bir etekliğe sarınıp da tozlu bir
    halıya basması biçimindedir her günkü
    oturmam kalkmam
    Ve içime doğru yürüyen bir ağrı duyarım ne zaman
    kırmızı bir elmayı soysam
    Ve şimdi
    Her yengi, her yenilgi
    Her tutarsızlık, her ikilem
    Güzelliğimi doldurur benim
    İstesem de eskiyemem
    Ve artık
    Çok sesli bir müziğimdir ki ben
    Tek zevki duyarken gövdemde
    Kendimi kendime sunarken.)

'Evler'den birindeyim, bir org sesi bu
Yağdıkça yağan kardan
Çoktan eskimiş olmalı, diyorum katedralim
Ya da çökmüş olmalı çoktan

(Aşağıdan çağırıyorlar, usul usul iniyorum
merdivenleri, basarak çiçekli karların üstüne,
rengarenk. Karşımda cüce bir kadınla kambur
bir kadın ayaklarının altından gülüyorlar bana.
Gülüyorum ben de yağan kara ve çöken katedrale
ve onlara. Söyleşiyoruz ayaklarımızın altından

Ve
Geldikleri gibi gidiyorlar, hiçbir iz bırakmadan,
hiçbir iz bırakmadan, hiçbir iz bırakmadan.)

Giyinip dışarı çıkıyorum hemen
Ben bu 'evler'e sığamam.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN /IV

'Ve ölüm bahçesini buldu'
Oteller imzamdır benim
—Ah güzel yaşam! sevgilim ölüm!—
Şimdi bir otelin apacı sevinciyim.
Ey bardak taşıyanlar, kış ustaları
Sonbaharda ne yaparsınız
Ben ne yaparım
Kendime başka biriymiş gibi bakmaktan
Arta kalan bir çift gözü de
Kimbilir nerde bıraktım.

Ah güzel yaşam! sevgilim ölüm!
Göğsümden bir düğme daha çözdüm
Saçlarımı taradım
Yüzümdeki beni koyulaştırdım
Pudra süründüm biraz —hayır, iğrenmiyorum artık-
Kırıştı göz kenarlarım çoktan
Çantamı açtım kapadım —neler yoktu ki—
Bir ayna
Bir katedral fotoğrafı —renkli—
Sonbahardan da büyük
Boş bir tabut deseni
Anahtarsız bir anahtarlık
Adresler —hepsini yırttım attım—
Bir şiir kitabı Nerval'den
—Ölünce tanrının
Bir ikinci yaşamım
Yaşamayı uman Nerval'den—
Telefonu açtım —bilmem ki neden—
Rastgele çevirdim: iğrenç bir kadın sesi
Tanrım!
Hemen kapadım.

Ah güzel yaşam! sevgilim ölüm!
Ben yalnız ikinize hayranım
Bilin ki gitmiyorum 'başka evler'e artık
O günden bugüne hiç çağrılmadım
Kapandım kapandım kapandım
Kabuklu bir deniz hayvanı gibi demin
Yağmurluğumun içine
Fırladım caddelere çıktım
Günaydın, dedim.sütünü esirgemeyen
Eski bir mezar taşına

Günaydın!
Ne güzel bir duruşun var senin
Doğayı kımıldatmadan
Islandım
Kıyılara indim, ıslak kumlara bastım
Ayak izlerimi sevdim, okşadım
Dolaştım dolaştım
Bir bankaya girdim çıktım
Biri bacağımı elledi tramvayda
Ses çıkarmadım
Ah güzel yaşam! sevgilim ölüm!
Seniha!
Seni bugün kıskandım
Otele döndüm akşama doğru.
Not: Ben bugün biraz
Yaşamı kımıldattım
Bir bardak konyak içtim ve
Ölüme kurulandım.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN /V

İşte
Gördün
Demek ki böyle
Pencere pervazını —kirli çok—
Boyası dökülmüş yer yer
Lekeler lekeler lekeler
İşte, gördün, demek ki böyle
Koruklar sarkmış her yandan
Donuk, tozla kaplı koruklar
Ve lacivert bir görülmeyle
Ve
Limanın insan kokulu gürültüsüyle
İşte
Gördün
Demek ki böyle.

Gördün, görüverdin hemen
Demir arabayı rayların üstünde
Ve tahta bacaklı adamı —güneşe bakan—
Bakışlarında bir zamandışılık —öyle—
Gördün
Demir arabayı
Rayların üstünde
Ve tahta bacaklı adamı
Gürdün, görüverdin hemen.
Duydun
Duydun ki o boşluk sendin. Katedral
Ayrıca bir boşluktu senin içinde
Senin senin senin
Hayır!
Dudaklarını büzme
Ayaklarını —evet— daya oraya
Oraya oraya

Tezgaha : koy dirseğini —koydun mu—
İyi tut bardağını —iyi tut—
Bir iki kez döndür avucunda
Seniha!
Gördün mü bak
Buğulu bir hiçliktir, değil mi
Aynada titreşen bardak
Ve her şey
Değil mi, budur
Bir ölünün bir ölüye sorduğunu sormak.
Üç çiçek koymuşlar üç ayrı vazoya
Şuraya şuraya şuraya
Kalbindeki buruk pembelik
Bundan
İşittin işitmedin —ne çıkar—
Konuşur gibi onlar satıcısıyla.

İki kişi durmuş köşede —tam köşede
Düzenli bir biçimde konuşuyorlar
Sen dişlerini vuruyorsun birbirine
Titreyerek yalnızlıktan
—Sanki İstinye'yi dönünce
Porselenler yapıştıran bir ermeni var-
Kuşlar kuşların yanına, yapraklar
Yaprakların yanına
Hiçbir şey yalnız kalmıyor
İnsandan başka dünyada
Seniha!
Duymuyorsun sen kendini
Başıboş bir müzik gibisin kırlarda,

Gün kendini yiyor —gün bile—
Üç çiçekle akşam oldu, ne yapsan
Kapıdaki çıngırak., yaşam ne çabuk geçiyor
Çıngırak
Gün erkek oldu Seniha
Denizden çıktıktan sonra
Giyinmek kadar güzel
Gün erkek oldu
Gün senin oldu Seniha
Upuzun gözlerin ki —lacivert—
Örtüldü akşamın asmalarıyla
Unutma, yaşamından iyisin
Yaşamın senden iyi
Kutsalsın, görkemlisin, kendine verilmişsin.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN /VI

— Kapının arkasında ne var
— Hiç!, hiçliğin adı
— Kapının arkasında ne var
— Kapının arkasında mı? tanrı
— Kapının arkasında ne var, kapının
— Bilmem ki ne var arkasında kapının
— Kapının arkasında ne var
— Bir bahçe, bir su kovası, içi boş
— Kapının arkasında..
— İncil
— Kapının arkasında ne var
— Bir tepe, boşaltılmış onun da içi
— Kapının arkasında ne var
— Bir duvar, tuğlasız, unutmuş dülger malasını

— Kapının arkasında ne var
— Havası kaçmış bir deniz yatağı
— Kapının arkasında ne var
— Bir çift kadın ayakkabısı —siyah—
— Kapının arkasında..
— Sökülmüş bir laterna, kutusu kalmış
— Kapının arkasında ne var
— Kurumuş böcek kabuklan, suyu çekilmiş bir deniz
— Kapının arkasında..
— Bir kuru kafa
— Kapının arkasında ne var
— Kapının arkasında mı? hiç!.

Belli belirsiz bir şarkı.

Odamdan çıktım
Koridoru geçtim —kimseler yoktu—
Merdivenleri indim —kimseye rastlamadım—
(Muhassen'den son kez çıkarken
Kimseye rastlamadım)
Bara baktım —kimseler yoktu—
Bir kadeh aldım, konyak doldurdum
Kadehi iki parmağım arasında tuttum tuttum
Kısarak gözlerimi kendime baktım
Otel, Ben, Konyak —neden olmasın—
Tanrı - İsa - Ruhülkudüs, dedim
Ben böyle dedim, acaba
Kimlerin avuntusuydum.
Dünyaya bir kere daha baktım cam kapının ardından
Dünyanın kokusunu duydum
Kendi kokumu?
Elbette duydum
Geçmeyen bir kokuydu —yaşlılık kokusu mu—
Çıkardım çantamdan Chanel'imi
Biraz süründüm.

Dedim ki,bugün de bitti gündüzüm
Otel, Ben, Konyak
Tanrı, İsa, Ruhülkudüs
Vahşetin son öyküsüyüm
Belki ilk öyküsüyüm
Işığımı söndürdüm: beyaz karanlık.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN /VII

Özür dilerim dünya
Ben bu otelden çıkamam
İmza: Seniha

ESTERİN SÖYLEDİKLERİ

KENDİME

Kimseye karıştım mı? hiç karışmadım
Bu ki bana tuhaf sayılmadı
Gözleyip sordum mu hiç? hayır sormadım
Bu ki bana yalan sayılmadı
Acımak işim miydi? hayır
Bir evden olmak kötü müydü? hayır
Zamana zamanla bakmak ne idi ki
Baktım

Tarlayı tarlayla ölçtüm
Meyvayı meyvayla ölçtüm
Denizi denizle ölçtüm
Göğü gökle ölçtüm
Zaten insanı insanla ölçtüm ki
Buruk bir tat mı duydum
Ve duydum
Her şey ki bir yorumdu, sonuç değildi
Sonuç ki zaten yoktu
Sen ki kim
Beni bütün bütün bırakma.

İSTEK

Çünkü ağzım öyle istedi
Dudaklarım öyle istedi
Ve göğsüm ve avucumun çukuru
Ve arkam ve önüm ve boynum
Öyle istedi
Çıplaklığımla övünürüm
Dişiliğimle övünürüm
Benim olan her şeyi kullanırım
Kullanmak ayıp mıdır? değildir
Ayıp olan ki nedir?
Ben bunları bir güzellik bilirim

Yüreğimin gözlerini kapatma
O ben ki her şeye daha iyi -bakayım
Bir evdeki dört kişiden biriyim
Kendimi onlardan istedim mi? istemedim
Sözlerine uydum mu? hayır uymadım
Ve bana demediler ve zaten demediler
Herkes suyuna daldı
Levyatanı olta ile çekebilir misin
Herkes suyuna daldı
Yüreğim pekişiktir.

KAN YARGISI

Akşamı karşıma aldım
Cemile karşımdaydı
Cemal'i karşıma aldım
Seniha karşımdaydı
Güzel otlar yaktım onlara
Zeytin çıkardım
Sürahiyle içki çıkardım
Seniha'nın gözlerinde pek çoktur
Kan yargısı çıkardım
Bugün akşama 'kadar
Her şey bana iyi oldu

Çünkü durgun günler bana çoktur
Dışarı çıktım, dolaştım
Gün gündür kendimle söyleştim biraz
Bir lavtaya girdim, boşaldım
Eve döndüm, o ne ki bana çoktur
Sütten kesilmiş çocuk mudur ki canım
Canımı yatıştırdım, susturdum.

GÖZ SUYUMDA

Yüreğimi genişlettiğim zaman
Cemile bana sığsın
Ben onun göklerinden biraz fazlayım
O bana sığsın
Yalnızlık ondan gitsin, kötü mü dedim
Gitmezse ne yapsın, kötü mü dedim
Ben neyin nesiyim ki ve herkes neyin nesi
Alışamıyorsak birbirimize
Sevemiyorsak birbirimizi
Demem ki bir ben mi kaldım

Kurtuluş'ta üç kış ne demek
Birinde portakallar dondu
Birinde ipler dondu pencereden pencereye
Birinde yaşam dondu ve soldu
Seniha'yı koydular ol solgunluğa
O istedi ve oldu
Her otelden bir mektup
Dünyada sanki çok şemsiye bozuldu
Gittim ki yetişemedim
Döndüm ki yetişemedim
Her otel bir oteli bir gül gibi doğurdu
Canım ağrıdı gün gün
Küçüldü küçüldü küçüldü
Göz suyumda bütün oteller.

AKMAYI DUYDUM

Ben ben idim, onlar oydular
Karanlık indi bize sığındı
Yılları çok çağlar gibiyiz
Günleri çok yıllar gibiyiz
Uzun sessiz bir ağlamak gibiyiz
Geyik akar suları özleyince
Akmamız yok, çekilmiş nehirler gibiyiz
Yelin sürdüğü yaprağı mı iteceğim
Kötülük nedir, var mıydı bilenimiz
İyilik nedir, var mıydı bilenimiz
Ana karnında sütten
Bembeyaz örülmüşüz de
Derim ki —demek istemem— vahşetin imleriyiz
Ben ben idim, onlar oydular
Geçip de geri dönmeyen bir yeliz
İnsan akar insanı özleyince
Yılları çok bir gün gibiyiz
Akmadık.

O BİLE

Benim sözüme göre
Gözün bildiğini el bilmez
Elin bildiğini ağız bilmez
Sözüme göre utanınır
Yüreğim utanmak bilmez
Hey şimdi ne oldular. Seniha
Çelişkili yaşamına kovuldu
Herkes ki biraz kovuldu
Büyüdükçe yaşlanıyorsa çocukluk
Cemal ne oldu
Bildiğimiz tek şey yalnızlık
O bile şimdi ne oldu
Hey şimdi ne oldular. Cemile
Anısız dünyasında anılarla boğuldu
Kaldıysa bir o kaldı
İçimizde bir vahşeti uyandırma korkusu.

DÜŞÜŞ

Cüce bir icadınla kambur bir kadın
Günü söylendiler bir park kanepesinde
Ve artık gitmediler, çürikü hiç gitmediler
Ayaklarının altına düşüp
Orada gizlendiler
Seniha'yla Cemile
Dünyalarının altına düştüler
Günlerinin kışları
Karlarıyla örttü onları
Sen bunu söyledin ya
Kendin için bilme.

DURUŞ

Ki bazı sözlerin anlamı
O sözlerin söylenişindedir
Yılların sayısına girmediyse Seniha
Nereden zaman almıştır
Ki bazı durumlara söz yoktur
Hem neden olsun
Her durumun dili daha başka durumlardır
Ben bu derinliği bu kadar
Nerden bulayım
Ki herkes nerden bulsun
Bulmanın dili aramaktır.

DOĞUŞ

İnsan ki yok ise yoktur
Kimdir bu Hilmi Bey ki, yoktur
Bu böyle değilse benim sözüm hiçe insin
İleri gidiyor Cemile, o orada yok
Arkaya gidiyor, onu sezemiyor
Sola yönleniyor, onu seçemiyor
Sağda gizleniyorsa, onu göremiyor
Öyleyse yığınla mektup
Ne durur bir çekmecede
O ki bir gün bunu bana söyledi:
Olana değil de olmayana yazmak
Çünkü beni süsledi
Ey benim ıslak yalnızlığım
Umudum senden doğsun.

UMUŞ

Bütün iyi kitapların sonunda
Bütün gündüzlerin, bütün gecelerin sonunda
Meltemi senden esen
Soluğu sende olan
Yeni bir başlangıç vardır
Parmağını sürsen elmaya, rengini anlarsın
Gözünle görsen elmayı, sesini duyarsın
Onu işitsen, yuvarlağı sende kalır
Her başlangıçta yeni bir anlam vardır.
Nedensiz bir çocuk ağlaması bile
Çok sonraki bir gülüşün başlangıcıdır.

İKİLEMLER

Bu gözyaşları benim mi
Camdaki yağmur taneleri mi yoksa?
Acıyla sevinç de
Birbiriyle içiçe mi
Terketmeden biri ötekini?
Mutsuzluk mutluluğu örerken
Masmavi bir boyun atkısı gibi?
Bunları ben mi söyledim
Ester mi, o mu söyledi?
Sesi yok kendisi var
Gözleri yok kendisi var
Cemal'siz Cemile'siz
Seniha bir otelde
Ya ölü ya kimsesiz.

ÖZLEYİŞ

Gülüşümü ıslattım —kar yağdı bütün gün—
Daha yağsın
Kar yağsın bütün otellerin üstüne
Üstüne üstüne bütün otellerin
Kar yağsın
Lacivert gözlerine Seniha'nın
Hiç bitmesin, yağsın
Karla dolsun göğsünün katedrali
Avluya düşen org uyansın
Özlemim sanadır, varsın
Kar yağsın, daha yağsın
Seni andırıncaya kadar.

SAPLANTI

Sözlerim kendim üstüne
Gölgem beni istedi
O ki istedi
Suyum beni istedi
O ki istedi
Cemile beni istedi
Ne oldu? hiç! alışamadım
Kartalın bir kayaya çarpışı idi
Soyundum, giyindim, tekrar soyundum
Arada olacağın düşünü kurdum
Zevk duydum bundan
Cemile anlamadı, Cemal hiç anlamadı
Seniha görmedi ki
Ve göstermedim
Sözlerim kendim üstüne
Bir uzak yerlere gitmek üstüne
Sanki günler tek bir güne birikti
Bense çıkmazda kaldım, usandım
Çıkmazlarda üstüste
Birikmiş ufuklar kadar derindim
Ve dedim: elbette deneyeceğim.

GİDEMEYİŞ

Güz ve kış ve ilkbahar geçti
Yaz çarçabuk geçti
Hepsi tekrar tekrar geçtiler
Bu bana uzun geldi
Gecem avurtlarım gibi çöktü
Ve çöktüm
Sabahım, sabahlarım
Kabından taşan sütler gibi büyüdü
Ve taştım
Gün güne taşındı, yıl yıla
Gitmedim, gidemedim
Ki dedim
Bana söz vermeliydi biri
Sesi uzaklardan gelen
Görünmez yıllarla ilgili.

BİLİŞ

Ve hemen gidemedim
Ve artık gidemedim
Ve sonra hiç gidemedim
Kurtuluş'ta, son durakta bir tramvay ölüsü
Sanki ben
Öylece kalakaldım
Hepimiz kalakaldık
Elimizde tetiği çekilemeyen
Namlusu yönsüz bir tabanca gibi.

YENİLİŞ

Açılmamış bir şarap şişesiydim
Ki öyle kaldım
Acımı köpürtmedim
İçime sağdım
Gözyaşlanmı göstermedim
Ki sildim
Özgürlüğüm beni tutsak düşürdü
Başaramadım
İçimde kara kara bulutlar sallandı
Ki sallandılar
Dışarı yağamadım
Ve yenildim ve sustum.

BİTMEYEN

Ve ağzım ağzını öptü ise
Çünkü için sözle doludur
Elim eline değdi ise
Çünkü elin yaratılmış işler doğurur
Gözlerine baktım ise
Ki bakmışımdır
Onlar bir denizi sezme derinliğindedir
Ve saçlarına
Ve boynuna
Ve omuzlarına
Baktım ise
Ki bakmışımdır
Onlar bir kuşun uçuşunu
Sezme derinliğindedir
Ey sözlerim benim
Onlar ki bana her zaman
Bir diriliş verenedir
Meselim bitmeyendedir.

DÜŞ

Gökte, gökkuşağının üstünde
Yedi renkli Musa'lar
Yedi lambalı, yedi güvercinli Muhassen'den
Yedi renkli sesler üflüyorlar aşağıya
Aşağıda
Seniha
Bir elinde sigarası
Oturmuş kıpkırmızı bir bahçe koltuğuna
Önünde
Masa masa masa —çok değil, hepsi bir masa-
Mermer bir masa
Gümüş bir masa
Zümrüt bir masa

Seniha birasını içiyor —bir eli de birasında—
Sonsuz bir bira
Sessiz bir bira
Cam akışlı bir bira
Saçlarında başaklar, tavus tüyleri
Gözleri
Gözleri ses veriyor
Seng-i laciverdi gözleri
Son yudumunu da alıyor birasından
Yere dökülüyor ipek şalı
Yere sızıyor
Yeri alıyor
Birlikte götürüyor yeri
Katlar gibi bir halıyı durmadan
Parmaklarından altın bir anahtarlık sarkıyor
Ve anahtarlar anahtarlar
—Çok değil, hepsi hepsi bir anahtar—
Fildişi bir tahtırevana biniyor
Kaldırıyoruz onu dört kişi

Ben, Cemile ve Cemal
Bir de sonsuzluk
Tutuyoruz havada bir süre onu
O gülümsüyor bize durmadan
Ve kalabalığa
Yaldızlar dökülüyor dudaklarından
Lambalar, güvercinler dökülüyor
Çiçekli laledanlar, çeşmibülbüller
Kristal boy aynaları
Ve gelin telleri, pırlantalı taçlar
Sedef kakmalı bir tramvay geçiyor yakınımızdan
İnce bir org sesini sürükleyerek
Benekli bir örtü çekiyor üstüne dünya
Hepimiz kayboluyoruz.

UYANIŞ

Uyanıyorum uyanıyorum
Dört duvar
Evet, dört duvar
Peki duvarın arkasında ne var
— Duvarın arkasında ne var
— Bir çocuk, bir çocuk daha, çocuklar..
— Duvarın arkasında ne var
— Bir kaçlın, katolik, yas giysilerini çıkarmış
— Duvarın arkasında ne var
— Yaşlı bir adam, dinleniyor güneşte
— Duvarın arkasında ne var
— Bir gemi, yolcu gemisi, ışıklar içinde
— Duvarın arkasında..
— Bir çim makası, bir havuz
— Duvarın arkasında, duvarın..
— Bir piyano, büyük çok, bir de viyola
— Duvarın arkasında ne var
— Avdan dönüyor balıkçılar, balığın 'deniz içi' renginde
— Duvarın arkasında ne var
— Ne olsun, bir lunapark, kartopu kadar o da

— Duvarın arkasında..
— Çünkü, işte, şimdi, sonra...
— Duvarın arkasında, duvarın..
— Beyaz beyazlık
— Duvarın arkasında ne var
— Bir şarkı, anlamlı çok
— Duvann arkasında ne var
— Bir melek, üç kanatlı
— Duvann arkasında..
Ne olsun duvarın arkasında
Yıkanmış, arınmış bir gök Köpük köpük bir dünya
Dört duvar? Evet, dört duvar.

BİTİŞ

Ester'in söyledikleridir
Yalnızlığına korku vurma
Ester'in söyledikleridir
Ve gelsin ve geçsin bütün sözlerim
Gelsin ve geçsin
Ester'in söyledikleridir
İnsanların içinden
Kendim olup taşayım
Ester'in söyledikleridir
İnsanlara uzaklık vurma
Ama herkes ki kendisi olsun
Sonra herkes kendisi olsun
Bir gün herkes kendisi olsun
Ester'in söyledikleridir
Dünyada bakınıp durma
Bütün ol ve ayrı tut 'ki kendini
Zaten öyledir
Çünkü öyledir.

Parmağnı sürsen elmaya, rengini anlarsın
Gözünle görsen elmayı, sesini duyarsın
Onu itsen, yuvarlağı sende kalır
Her başlangıçta yeni bir anlam vardır.

Edip

